

A El Coll, a cal Pinyater—abans, durant l'hivern—extreïen argila blanca, que un cop rentada i amb el nom de «Terra engalba», s'usava per als vernissos dels gerrers. Com que actualment no és prou remunerador, han deixat d'explo-tarho fa alguns anys.

A l'extrem Nordest del Vallès, vers el Montnegre, els homes es dediquen als treballs del bosc principalment, car són escassos els conreus en aquelles ves-sants esquerpes. Amb tot, en algunes bandes, com a can Cases, aprofiten una font per a omplir un bon dipòsit d'aigua que servirà pel regatge de la terra. La gent allà dalt té bona ocupació en fer carbó, pelar sureres—les quals hi són ben abundants — i fer rodells (1) a les perxades dels tanys de castanyer, les quals es provoquen no deixant créixer en l'arbre cap tronc gruixut que s'emportaria la vitalitat de la planta. No tots els obrers es queden al seu terme, sinó que a colles van voltant per tota la serralada cap a la banda de Les Gavarres i a vol-tes en vénen d'altres bandes, segons qui és el comerciant que ha comprat la utilització del material.

A vegades, però, sobretot els diumenges, es dediquen a la caça, que hi és abundant en aquests turons, encara que no arribin als 600 metres. Alguna guineu de tant en tant i alguns toixons donen interès a les empaitades i para-des que estableixen els caçadors. Abans hi havia senglars que baixaven de la muntanya alta i ara encara alguna vegada quiscun hi compareix. La caça me-nor no cal dir-ho com hi té una brillant representació i és també perseguida pels caçaires del país.

Al Montseny i Baix Montseny és on té més complexitat la vida munta-nyenca. Pot dir-se que aquesta no arriba més amunt dels 1,200 metres. Encara a un d'aquests llocs, a Santa Fe, s'hi estableix una indústria hotelera que, al-menys modernament, no trobarem altra vegada en la muntanya vallesana. Cap dalt, només el blat, sègol i les patates és conreat amb eficàcia. Els altres con-reus són més escassos i únicament entre les cases escampades al poble de La Castanya, al fons de la vall arredossada del vent del Nord; hi tenen certa im-portància altres conreus més variats. Per tota la part mitja del Montseny els homes es dediquen al conreu durant el bon temps i van al bosc durant l'hivern.

La recol·lecció de les castanyes també té un cert interès a l'època tardoral. A l'hivern hom va a netejar el bosc i a esporgar-lo i fer carbó. Hi ha qui arren-ca soques de bruc que després serviran per a les manufactures de pipes. Altres crien bous i ovelles que porten a pasturar pel voltant de les masies, com igual-ment alguna euga dedicada també a la reproducció. Anys enrera sobretot, abans de la difusió actual de les màquines de batre, es recollien quatre o cinc eugues dels verals i baixaven amb l'eugasser a batre a la terra plana; sovint

(1) Cèrcols de fusta que es posen a les bótes i barralons.